

Hva kan vi gjøre for å bidra til økt fysisk aktivitet og et bedre kosthold?

Bakgrunn

Overvekt og fedme skaper i dag vesentlige helseproblemer, nasjonalt og globalt. Med den utviklingen vi nå ser, vil disse problemene øke. Samfunnskostnadene er allerede vesentlige. Dagens norske matmarked er preget av overflod og mangfold. Mat kan kjøpes på hvert gatehjørne til alle døgnets tider. I forhold til å skape valgmuligheter, slik man politisk har ønsket, synes markedet å fungere godt. Samtidig har vi beveget oss i retning av en livsstil med for lite fysisk aktivitet. Tidligere slet vi oss til sykdom og død – nå konsumerer vi oss til det samme, og vi gjør det i sittende stilling (St. meld. Nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge).

Verdens Helseorganisasjon

Verdens Helseorganisasjon (WHO) har i sin globale strategi for kosthold, fysisk aktivitet og helse påpekt at også privat sektor må ta et ansvar i kampen mot fedme og overvekt. Strategien sier at endring av kostholdsvaner og fysiske aktivitetsmønstre vil kreve felles innsats fra mange interessenter, offentlige og private, over flere tiår.

Strategien påpeker at privat sektor kan være en vesentlig aktør i arbeidet for å fremme et sunt kosthold og fysisk aktivitet. Samarbeid med industrien har allerede gitt mange positive resultater i forhold til kosthold og fysisk aktivitet.

Strategien gir spesifikke anbefalinger til matvareindustrien:

- Fremme sunt kosthold og fysisk aktivitet i samsvar med nasjonale retningslinjer (Norge har slike)
- Begrense innholdet av mettede fettsyrer, transfett, fritt sukker/tilsatt sukker
- Fortsette å utvikle og tilby rimelige, sunne og næringsrike alternativer
- Gi tilstrekkelig og forståelig produkt- og ernæringsinformasjon
- Praktisere ansvarlig markedsføring
- Produsere enkel, tydelig og konsekvent matvaremerking og kunnskapsbasert helseinformasjon
- Gi informasjon om matvarenes sammensetning til nasjonale myndigheter
- Hjelp til å utvikle og gjennomføre tilbud om fysisk aktivitet

Regjeringens ernæringspolitikk

Kosthold

Kostholdet må få en sammensetning som er i tråd med Sosial- og helsedirektoratets anbefalinger. De største ernæringspolitiske utfordringer i tiden fremover er:

- Redusere inntaket av fett og da særlig mettet fett
- Øke forbruket av grønnsaker og frukt
- Øke forbruket av grove kornprodukter
- Øke forbruket av fisk
- Redusere inntaket av sukker og salt

Så langt har informasjon vært det viktigste virkemiddelet i ernæringspolitikken. Framover vil det legges større vekt på strukturelle forhold som for eksempel lovverk og tilgjengelighet av sunn mat. Virkemidler som organisering, koordinering, lovgrunnlag, overvåking, forskning, utviklingsarbeid og kompetanse må ses i sammenheng. Det er viktig med samordning mellom ulike sektorer, og det er viktig å videreføre samarbeidet mellom det offentlige, matvarebransjen og forbrukerorganisasjonene.

Fysisk aktivitet

Regjeringens mål er å få til en nasjonal mobilisering for bedre folkehelse gjennom økt fysisk aktivitet. Dette skal oppnås gjennom en samlet strategi som vil omfatte tiltak på flere samfunnsområder og arenaer – i barnehage, skole, arbeidsplass, transport, hjem, nærmiljø og fritid.

NBL's politikk

- NBL vil i samarbeid med medlemsbedriftene aktivt møte de utfordringer som ligger i den nasjonale politikken og i WHO's strategi.
- Vi vil samarbeide med myndighetene og delta i diskusjon, utvikling og gjennomføring av tiltak der det er naturlig at vi tar et ansvar.
- Tiltak må være kunnskapsbaserte.
- Vi vil bidra i kunnskapsutviklingen
- NBL vil fraråde en regulatorisk politikk.
- NBL har ingen rolle å spille som faginstans på ernæring.

Tiltak

1. Produkter

- Medlemsbedriftene vil fortsette arbeidet med å redusere innholdet av sukker, fett og salt i produkter
- Medlemsbedriftene vil søke å utvikle nye produkter som kan bidra til et godt kosthold
- Medlemsbedriftene vil søke å utforske nye tilnærminger til porsjonsstørrelser for å bidra til å redusere overforbruk

2. Mer informativ merking

- NBL og medlemsbedriftene vil arbeide konstruktivt med myndighetene og andre interesserte parter for å sikre tilgjengeligheten av bedre informasjon om ernæring gjennom offentlig regelverk og gjennom merkeordninger

3. Salg/markedsføring

- NBL skal i samarbeid med medlemsbedriftene utforme frivillige retningslinjer for markedsføring, som omfatter spesifikke retningslinjer i forhold til markedsføring mot barn
- Medlemsbedriftene skal fjerne alle salgsautomater fra grunnskolene med mindre skolene ønsker å ha dem
- Medlemsbedriftene skal søke å fjerne "branding" fra salgsautomater i grunnskole og videregående, der skolene anmoder om det

4. Fremme sunn livsstil

- NBL og medlemsbedriftene skal stimulere til fysisk aktivitet og et godt kosthold på arbeidsplassene

- NBL skal gå inn i samarbeidsprosjekter med myndigheter og andre i skoler for å stimulere til øket fysisk aktivitet og et bedre kosthold

5. Forskning

- NBL og medlemsbedriftene skal ta initiativ til og delta i forskningsprogrammer og prosjekter hvor ernæring er et hovedtema